

90 Năm Sau Cuộc Đại Thanh Trùng: Đấu Tố Vẫn Tồn Tại Nhờ Putin

Mai Vũ Phạm

Tổng Thống Nga Vladimir Putin.

Một sản phẩm đặc trưng của chế độ cộng sản Soviet là bộ máy tố cáo, đấu tố, thanh trừng nhau. Vào ngày 30 Tháng Bảy năm 1937, từ một mệnh lệnh bí mật, Stalin đã phát động cuộc đại khủng bố (Great Terror), hay còn được biết đến là cuộc Đại Thanh Trùng (*Great Purge*) nhằm đàn áp giới bất đồng chính kiến.

Stalin kêu gọi người dân tố cáo các phần tử chống Liên Xô và nhằm mục đích loại bỏ tận gốc kẻ thù của đảng cộng sản. Lực lượng cảnh sát và đặc vụ an ninh lúc đó phải đáp ứng đủ con số bắt giữ được đặt ra cho mỗi nước cộng sản thuộc khối Soviet.

Hệ thống này hoạt động mạnh nhất trong những năm 1930-1940 và được xuất khẩu qua các nước cộng sản khác.

Khi cuộc Đại Thanh Trùng bắt đầu vào năm 1936, Stalin đã tìm mọi lý do để loại bỏ các đồng minh và đối thủ cũ của mình để tranh giành quyền lực.

Joseph Vissarionovich Stalin

Bi kịch “Cải cách ruộng đất” ở miền Bắc Việt Nam 1946 – 1957 dưới sự lãnh đạo của Đảng cộng sản Việt Nam từ sự chỉ dẫn của ‘quan thầy’ Trung Quốc, đã khiến hàng trăm ngàn người bị oan, hàng chục ngàn người thiệt mạng, là một hình thức thanh trừng, đấu tố tương tự.

Người Nga lúc đó không chỉ tố cáo nhau nơi làm việc, xóm làng, mà thậm chí trong gia đình. Chuyện người này tố cáo người kia treo ảnh đồng chí cũ của Stalin là Trotsky trong nhà là thường xuyên. Không chỉ dừng lại ở đó, con cái cũng viết đơn tố cáo cha mẹ mình. Một trong những câu chuyện tai tiếng nhất trong lịch sử Soviet là về **Pavlik Morozov**, một cậu thanh niên 13 tuổi, đã tố cáo cha mình với chính quyền về tội tham ô tài sản xã hội chủ nghĩa. Năm 1932, Pavlik Morozov bị giết. Sau đó, ché

độ cộng sản Soviet đã biến cậu trở thành hình mẫu cho giới trẻ em Liên Xô vì lòng trung thành của cậu với chế độ.

Cuộc Đại Thanh Trùng đã khiến hơn 1,4 triệu người bị bắt giữ và gần một triệu người thiệt mạng. Người ta cứ ngỡ sau khi khối 15 nước của chế độ cộng sản Liên Xô đã bị sụp đổ vào cuối Tháng Mười Hai năm 1991, thì bộ máy tố cáo, đấu tố sẽ không còn đất sống. Nhưng, dư âm của những năm tháng đen tối nhất dưới sự đàn áp của Stalin vẫn đang diễn ra dưới thời “sa hoàng mới của nước Nga”, Vladimir Putin.

Theo *Washington Post*, một bầu không khí ghê sợ của tố cáo và đấu tố nhau đang diễn ra tại Nga. Theo cơ quan giám sát thông tin của Nga, trong sáu tháng đầu tiên của cuộc xâm lược Ukraine, người Nga đã gửi 145.000 đơn tố cáo.

Yelena Kotenochkina, một phó đại biểu trong Hội đồng quận Krasnoselsky của Moscow, đã gọi Nga là một “*nhà nước độc tài phát xít*” do xâm lược Ukraine trong một cuộc họp hội đồng vào tháng Tư năm ngoái. Khi những tuyên bố phản chiến của cô đến tai những đồng nghiệp, họ đã tố cáo Kotenochkina với Văn phòng Tổng Công tố và cô hiện phải đối mặt với bản án 10 năm tù. Tuy nhiên, Kotenochkina đã trốn khỏi Nga và đang nằm trong danh sách truy nã của Nga.

Chính phủ Nga đã quyết định ngừng khoe khoang về con số đấu tố này, nhưng các nhà báo tự do cho biết số vụ án hình sự liên quan đến việc đấu tố ngày càng tăng. Theo nhóm quyền hợp pháp OVD-Info, ít nhất 19.718 người Nga đã bị nhà nước bắt vì phản đối chiến tranh. Tổ chức này cũng cho biết nhiều người khác phải đối mặt với sự đe dọa hoặc quấy rối từ chính quyền, mất việc làm, hoặc bị người thân tố cáo.

Tóm lại, Vladimir Putin đã khuyến khích người dân tố cáo bất kỳ ai không ủng hộ cuộc xâm lược Ukraine. Vào tháng 3 năm ngoái, Putin kêu gọi đất nước tự thanh lọc, bằng cách bỏ bỏ những kẻ phản bội. Kể từ đó, Putin đã nhiều lần đưa ra những cảnh báo đen tối về kẻ thù trong nước, tuyên bố rằng Nga đang chiến đấu vì sự sống còn của mình.

Vì thế, nhiều người Nga ra sức kiểm soát lẫn nhau. Các giáo dân tố cáo các linh mục Nga ủng hộ hòa bình thay vì ủng hộ Nga chiến thắng trong cuộc chiến ở Ukraine. Giáo viên bị mất

việc sau khi học sinh kể lại rằng họ phản đối chiến tranh. Những người hàng xóm giấu trong mình mối hận thù trong nhiều năm đã có thêm cơ hội để báo thù.

Các cuộc trò chuyện riêng tư và chốn công cộng đều có thể bị nghe lén. Các bài đăng và tin nhắn trên mạng xã hội, ngay cả trong các nhóm chat riêng, cũng trở thành bằng chứng buộc tội có thể dẫn đến việc các đặc vụ FSB phải gõ cửa. Bị bạn học cùng lớp tố cáo, Olesya Krivtsova, một nữ sinh viên 19 tuổi đến từ Arkhangelsk, đã bị truy tố tội làm mất uy tín của quân đội và bao che cho chủ nghĩa khủng bố vì lên án cuộc chiến ở Ukraine. May mắn cho cô khi kịp trốn khỏi Nga, trong lúc đang bị quản thúc tại gia.

Marcel Rosenberg (1896 – 1937) người thực hiện lệnh Đại Thanh Trùng.

Một bầu không khí sợ hãi và nghi ngờ lẫn nhau bao trùm mọi ngõ ngách ở Nga. Thêm vào đó, tin tức về các vụ bắt giữ và truy tố được phóng đại trên các đài truyền hình nhà nước. Andrei Kolesnikov, nhà phân tích chính trị có trụ sở tại Moscow cho biết: *“Làn sóng tố cáo này là một trong những dấu hiệu của chủ nghĩa toàn trị, khi mọi người hiểu điều gì là tốt, theo quan điểm của tổng thống, và điều gì là xấu, vì vậy ‘Ai chống lại chúng tôi phải bị truy tố’.”*

Cũng giống như thời Soviet, động cơ của một số lời tố cáo đến từ sự thù hận hoặc lợi ích vật chất. Nhà khoa học chính trị nổi tiếng người Nga, **Ekaterina Schulmann**, người có hơn một triệu người theo dõi trên *YouTube* và hiện đang làm việc tại Berlin, đã bị hàng xóm tố cáo đã man trong một báo cáo gửi thị trường Moscow sau khi bà rời khỏi đất nước vào Tháng Tư năm ngoái. Họ gọi Schulmann và gia đình cô là những phần tử “lật đổ” lâu năm, *“hành động vì lợi ích của những kẻ phương Tây điều khiển, những kẻ có mục tiêu là chia rẽ xã hội của chúng ta.”*

Daniil Ken, người đứng đầu Liên minh Giáo viên, cho biết có vô số vụ tố cáo trong trường học, bao gồm giáo viên tố cáo học sinh, học sinh tố cáo giáo viên, phá hoại công tác giáo dục và gieo rắc sự chia rẽ, sợ hãi, và mất niềm tin trong môi trường giáo dục.

Putin sử dụng bộ máy đầu tó thời Stalin và dùng an ninh bắt bớ tràn lan là để nhấn chìm người dân trong nỗi sợ và sự chia rẽ. Nhà phân tích chính trị Kolesnikov mô tả chế độ của Putin ngày càng độc đoán và dự đoán những năm khó khăn ở phía trước: ***“Tôi chắc chắn rằng ông ấy sẽ không trở lại bình thường. Ông ấy không phải bị điên về mặt y học, nhưng ông ấy điên về mặt chính trị, giống như bất kỳ nhà độc tài nào.”***

Bầu không khí lo sợ và nghi ngờ lẫn nhau không chỉ có ở người dân Nga, mà ngay cả ở Putin. Putin đang rất lo sợ và gần như không tin tưởng ai. Ông ta biết mình đang thua. Con điên đại của Putin có lẽ chỉ chấm dứt khi sức chịu đựng của người Nga đã cạn kiệt.

Tập Cận Bình

Cả thế giới đều quay lưng với Putin chỉ còn lại Tập Cận Bình, một tên đại gian ác của nhà nước cs Trung cộng.

Mục tiêu tối thượng của sự hợp tác giữa Tập Cận Bình và Putin là để củng cố quyền lực và phá hoại các nền dân chủ trên toàn thế giới .

***

Một Gói Quà CHO THƯƠNG PHẾ BINH.

Phan Văn Lộc , K30

Thượng Đế ban cho chúng ta đồng đều mỗi người một điều quý giá nhất và chỉ có ngài mới có quyền lấy lại: Đó là sự sống.

Nhưng bọn quỷ satan phương Bắc đã tràn vào mà cướp đi sự sống của đồng bào nên nhiều anh em đã phải hy sinh để bảo vệ, trong đó có hơn 1 ngàn sĩ quan tốt nghiệp Trường Võ Bị!

Kính Thưa Quý Vị:

- Giáo Sư Văn Hoá Vụ, Sĩ Quan Quân Sự Vụ.
- Cựu Sinh Viên Sĩ Quan Trường VBQGVN và gia đình.
- Các anh chị Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu.

Trong số hơn 6 ngàn sĩ quan do Trường Võ Bị đào tạo thì đã có hơn 1 ngàn hy sinh. Vậy thì đã có bao nhiêu chiến sĩ Quân Lực VNCH hy sinh để bảo vệ Tổ Quốc? Nếu 1 hy sinh thì có 4 thương binh. Vậy đã có bao nhiêu chiến sĩ đã bỏ lại một phần

thân thể ngoài chiến trường để rồi phải sống đời tật nguyên Thương Phế Binh (TPB)?

Những TPB/VNCH sống dưới chế độ cộng sản đã, đang chết dần chết mòn vì thiếu không khí để thở, thiếu tất cả những gì mà chúng ta ở hải ngoại đang có, chẳng bao lâu nữa sẽ không còn người TPB nào!

TPB là đồng đội, là thuộc cấp của những trung đội trưởng tốt nghiệp Võ Bị, càng cao danh vọng tướng tá thì càng nhiều TPB gọi chúng ta là “ông thầy”

Những huy chương chúng ta mang luôn thấm máu của TPB.

Những vòng hoa chiến thắng chúng ta được quàng cổ là những vành khăn tang đau khổ của vợ con tử sĩ đã hy sinh để chúng ta được sống.

Quý Thầy Oi!

Mặt Trời, Sao Mai, Đại Bàng,

Sao Vàng, Dương Liễu, Bảo Quốc ơi!

Xin mở rộng lòng thương để gửi đến các TPB một gói quà giữa cảnh khốn cùng.

Anh em TPB đang chờ quý thầy.

Xin cầm bút lên, chỉ một chữ ký thôi.

Kính Thưa quý cựu SVSQ Võ Bị và Gia đình.

Hằng năm chúng ta vẫn tiếp tay với Hội HO Cứu Trợ TPB qua các kỳ đại nhạc hội Cám Ôn Anh. Số tiền đóng góp của chúng ta không nhỏ so với các hội đoàn khác, nhưng với số TPB hiện tại mà Hội HO đang chịu trách nhiệm thì sự đóng góp chung còn quá khiêm nhường cho một gói quà nhỏ nhoi.

Mỗi năm một gói quà... chỉ là lời thăm hỏi của các “ông thầy” đối với thuộc cấp của mình là TPB, có đáng gì đâu mà thầy suy tính thiệt hơn.

Cách cho quý hơn của cho,

Dù ít dù nhiều, mấy ai dám đành lòng “chia sẻ”.

Xin cứ vững tâm gửi về nơi đáng tin cậy:

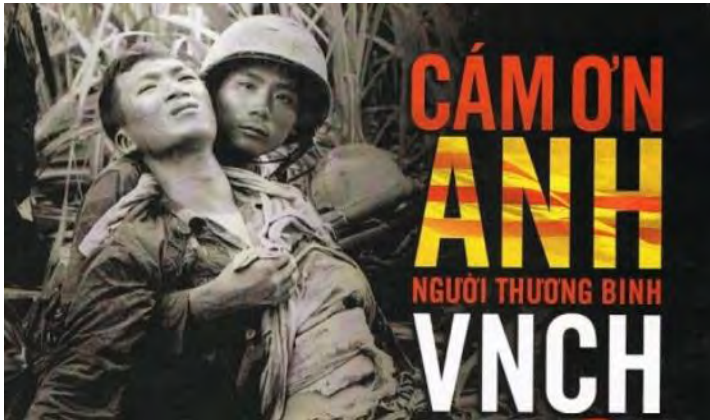
Trân trọng

Ngày 01 tháng 05 năm 2023.
Cựu SVSQ PHAN VĂN LỘC K30
Ủy Viên Xã Hội

Cựu SVSQ Trần Trí Quốc K27.
Thủ Quốc

YẾM TRỢ:
hi phiếu xin ghi: Pay To ĐNH/CỔA Kỳ 16.
Memo: TPB.
Gửi về:
TRẦN TRÍ QUỐC
1475 Highpoint St.
Upland, Ca 91784

Liên lạc
CSVSQ Phan Văn Lộc K30
email: locphank30@yahoo.com
số phone: (626)534-1572.
CSVSQ Trần Trí Quốc K27
email: tran27147@yahoo.com
số phone: (949) 212.0261
***

Lễ Ra Mắt Sách Lược Sử Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam

Sẽ tổ chức tại:

Viện Việt Học
15355 Brookhurst St # 222
Westminster, CA 92683

Thời gian:

Thứ bảy ngày 24 tháng 06 năm 2023
Từ 9:00am đến 12:00am

Kính thưa:

Quý Niên Trưởng,
Quý Phu Nhân,
Quý Bạn K26,
Quý Niên Đệ,
Các Cháu Thanh Thiếu Niên Đa Hiệu.

Lược sử TVBQGVN đối với các Cựu SVSQ/Võ Bị liên quan thiêng liêng mật thiết vì:

1. Sau khi quỳ xuống Vũ Đình Trường tuyên thệ, nhận Alpha đỏ và trở thành Sinh Viên Sĩ Quan Võ Bị kể từ đó anh em chúng ta có cùng một họ: Họ của chúng ta là Cựu SVSQ/Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam mỗi người đều có trách nhiệm bốn phận để bảo vệ, danh dự dòng họ Võ Bị dù bất cứ hoàn cảnh, nghịch cảnh nào.

2) Tình Huỳnh Đệ đã có cùng kỷ niệm học tập, huấn luyện gian khổ tại Trường Mẹ và thâm thía ngậm ngùi ngay lúc còn là Sinh Viên Sĩ Quan trong Quân Trường Võ Bị, khi khoá đàn anh mãn khoá, sau những ngày nghỉ phép ngắn ngủi, tin dữ từ chiến trường ác liệt lần lượt gởi về:

1. Khóa 23:

Cố Trung Úy Lương Văn Cù K23, Cố Trung Úy Lê Thảo K23, Cố Trung úy Bùi Ngọc Chiến K23, Cố Trung Úy Lưu Đình Công K23, Cố Trung Úy Trần Đình Nhạn K23....

Khóa 24:

Cố Trung Úy Trần Đại Chiến K24, Cố Trung Úy Ngô Đức Hải K24, Cố Trung Úy Lê Văn Lẹ K24, Cố Trung Úy Nguyễn Thanh Long K24, Cố Trung Úy Phạm Đại Tá K24 .....

Khóa 25:

Cố Trung Úy Trần Việt Doanh K25, Cố Trung Úy Nguyễn Văn Bảo K25, Cố Trung Úy Nguyễn Văn Hát K25, Cố Trung Úy Lại Ngọc Chính K25, Cố Trung Úy Đinh Văn Quế K25, Cố Trung Úy Võ Thiện Thư K25 .....

Và các Niên Đệ khoá 27, 28, 29, 30 Cũng đã mặc niệm cho: Cố Trung Úy Lê Hải Bằng K26, Cố Trung Úy Nguyễn Văn Dòn K26, Cố Trung Úy Võ Văn Đáng K26, Cố Trung Úy Tô Văn Nhị K26, Cố Trung Úy Lê Quang Quảng K26, Cố Trung Úy Trần Đại Thanh K26, Cố Trung Úy Diệp Thanh Sơn Thấu K26, Cố Trung Úy Hà Duy Tung K26... đã hy sinh đền nợ nước tại chiến trường... Trung Đoàn Sinh Viên Sĩ Quan dành một phút mặc niệm... thật thâm thía ngậm ngùi tình thân Võ Bị chúng ta. Một lần chào đưa tiễn, chia tay xuống núi, không có ngày tao ngộ. Cố lai chinh chiến, kỷ nhân hồi.

2) Sau khi tốt nghiệp về phục vụ các đơn vị, luôn noi gương uy dũng của đàn anh, tâm niệm mình có trách nhiệm phải làm gương cho binh sĩ, Tự Thắng Đề Chỉ Huy trên mũ beret không phải chỉ cho ngày tháng bình yên trong quân trường, mà luôn nhắc nhở tự mình phải chiến thắng bản thân trong cực khổ gian nan nguy hiểm trong cuộc chiến, ngay cả nghiệt ngã trong lao tù cộng sản Việt Nam, nhọc nhằn sống kiếp lưu vong và anh em Võ Bị tản lạc khắp nơi trên quả địa cầu, chúng ta đã cố gắng tìm nhau để ôn và sống lại những kỷ niệm cũ, khi nhận ra đã từng mang màu Alpha đỏ nhanh chóng tự nhiên có sợi dây vô hình ràng buộc thân mật và quý mến bất luận là khoá nào.

3) Vận mệnh của Cựu SVSQ Võ Bị thăng trầm theo vận nước: Chiến tranh - Tù ngục - Lưu vong

Quyển Lược Sử TVBQGVN được hoàn thành do công lao hy sinh thời giờ công sức, sưu tầm, biên soạn nghiên cứu của rất nhiều người với kỳ vọng ghi lại cho từng Cựu SVSQ được dịp hồi tưởng kỷ niệm chính mình và để lại con cháu mai sau. Đến tham dự Lễ Ra Mắt Sách Lược Sử Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam đề:

1) Tưởng niệm những Niên Trưởng, bạn Đồng Khoá, Niên Đệ đã hy sinh bảo vệ Lý Tưởng Tự Do của Miền Nam

2) Nhớ ơn Trường Mẹ đã cưu mang, huấn luyện và đào tạo chúng ta trở thành những sĩ quan can trường xuất sắc được tin yêu và nể phục bởi các quân nhân trong các quân binh chủng Quân Lực VNCH.

3) Làm gương hy sinh, yêu thương đoàn kết cho các thế hệ mai sau, để con cháu vững bước tiếp tục đấu tranh cho nước Việt Nam được Tự Do, Dân Chủ, Nhân Quyền.

4) Đến tham dự Lễ Ra Mắt Sách để cùng nhau hỗ trợ đóng góp công sức của mình vào việc vinh danh Trường Võ Bị Quốc Gia Việt Nam là một Danh Dự và Bỏn Phận của tất cả Cựu SVSQ/ TVBQGVN.

Kính mong quý Niên Trưởng, quý Bạn, quý Niên Đệ tại CA hoặc các tiểu bang khác có dịp về Nam CA trong dịp lễ Độc Lập Hoa Kỳ mong quý vị đến tham dự hỗ trợ, mặc quân phục Jasje với mũ Beret nếu có và quý Phu Nhân trong Hội Võ Bị Nam CA mặc áo dài đồng phục màu xanh và các Cháu TTNDH mặc áo dài xanh để chúng ta cùng:

1) Làm Lễ Chào Cờ Việt, Mỹ & Phút Mặc Niệm.

2) Đồng ca Võ Bị Hành Khúc

3) Việt Nam Quê Hương Ngạo Nghễ

Hoặc những bài ca chiến đấu khác nếu có thời giờ.

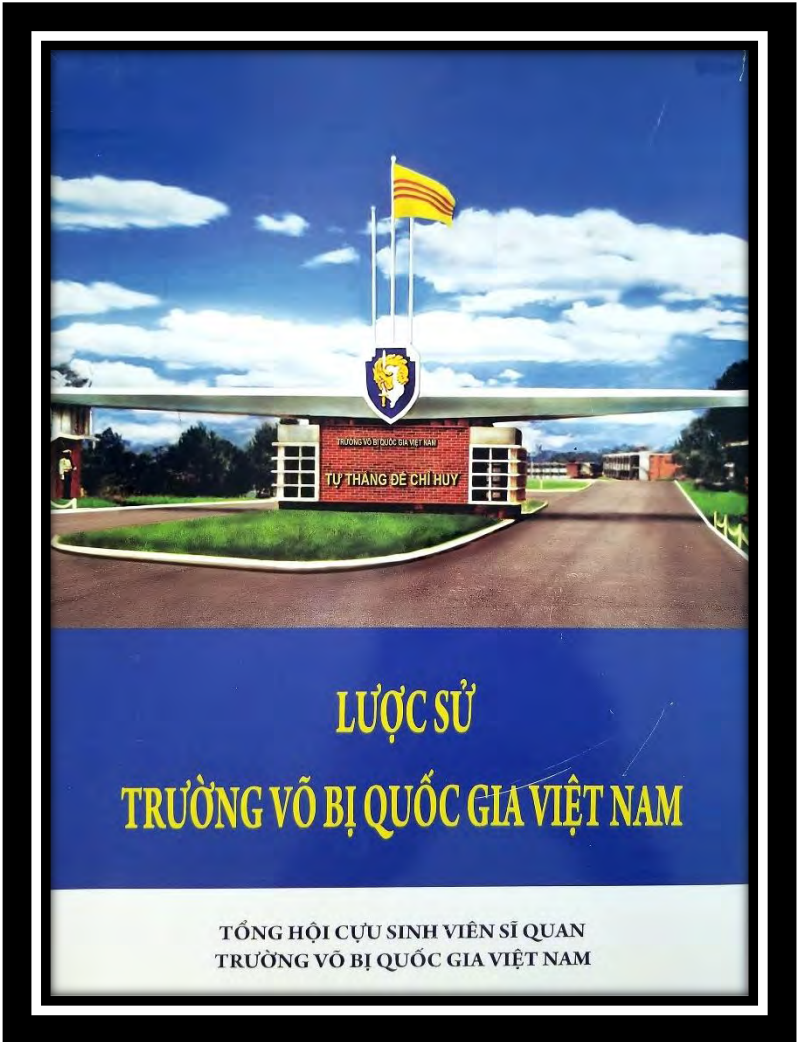
Những hình ảnh buổi lễ sẽ được trình chiếu toàn cầu.

Kính mong toàn thể quý Cựu SVSQ/ Võ Bị, quý Phu Nhân, các Cháu TTNDH và Gia Đình sắp xếp thời gian để đến tham dự buổi Lễ Ra Mắt Sách quan trọng này.

TM/BCH/Hội Võ Bị Nam California

Hội Trưởng

Trần Văn Giới K26

KHÉP CỬA

Phạm Kim Khôi, K19

*Em có bao giờ về thăm phố cũ
Từ độ xa xôi cách trở muôn chiều
Có những hôm lòng bình yên bỗng nhớ
Đôi mắt xanh xưa dâng sóng thủy triều*

*Nhớ thuở êm đềm đời vui đôi lứa
Khi thẹn thùng em chỉ biết ngoan thôi
Anh đã dìu em qua miền đất hứa
Lên đỉnh tuyết vời cao ngất mây trôi.*

*Rời đi văng mây trôi anh thường kể
Ru em hiền như đứa trẻ nằm nôi
Chỉ sợ em giạt mình dù rất khẽ
Anh đã thức cho em ngủ một đời.*

*Trắng một canh đời anh còn chi nữa
Tất cả ân tình anh đã cho em
Hành trang cuối mang theo lời em hứa
Anh tưởng rằng không bao giờ phai quên*

*Anh vẫn tưởng nhưng đâu còn em nữa
Đêm cánh tay dài nhớ tóc nằm nghe
Em đã vắng ngôi nhà xưa khép cửa
Và gió mùa sang rụng lá bên Hè.*

***

Closed Door

*Have you ever return to see home
Since the day you have been far away alone
Suddenly recalls my calm mind
You blue eyes raise tide.*

*Remember our joyful time
Though be you're always so nice
I led you in happy grounds
Up to delicious top among flying clouds*

*By rainy nights I told you my past stories
Lulled you like a baby
I'm constantly afraid of making you start
So I stay up for you sleep so far.*

*I give you all my love I have
Through a life I saved nothing for myself
But your promise
That I dream you would never forget it.*

*I still dream yet I can see you anywhere
In nights my long arms miss your falling hair
You weren't here home closed the door
And mind returns blowing leaves in the air.*

***

Thư Người Gái Quê

Lê Phùng Xuân, K20

Tiếng súng trung liên nổ dồn tan trong đêm khuya ở khu Hoàng Diệu. Khu này có nhiều quán ba. Lính thường hay nhậu nhẹt say sưa và đánh lộn sau mỗi lần hành quân về. May là ở Xuân Lộc chỉ có lính của Sư Đoàn nên ít khi đổ máu. Mấy chàng GI thường hay né trong những dịp này. Hơn nữa Xuân hông hề thấy có sự đụng chạm nào xảy ra. Nói đúng ra, đó là khu quán ba yên lành.

- Trung Úy ơi! Trung úy xuống đó lôi đầu tụi thằng Ni, thằng Lang về. Mau đi, chớ để Quân Cảnh hốt là sáng mai mình mắc công đi lãnh tụi nó. Rồi còn bị ký củ nữa.

- Mấy thằng qui này. Lần nào cũng vậy. Hành quân lâu ngày về là có phá làng phá xóm. Kỳ này, lôi tụi nó về là tui cắt cu mấy thằng qui sứ này cho tụi bây hết quậy nữa.

Nói vậy chớ chàng cũng thấy thương và tội nghiệp cho lính của mình. Họ lội trong rừng sâu, chịu đói, chịu khát, muỗi, mòng cắn chích, vắt búng, trăn mình giữa lằn tên mũi đạn, sống chết không biết lúc nào, quanh năm suốt tháng

hông biết thế nào là bữa cơm ngon. Nhiều khi ăn được tô hủ tiếu nước lèo lạt nhách, uống được ly lade, ly xá xí... bên quán xập xệ ven đường, sau cuộc hành quân dài ngày trong rừng sâu là niềm sung sướng vô biên. Từ trong rừng chui ra gặp được quán lèng xèng, uống được ly lade con cạp có đá, hút điếu nút chuồn, Thiếu Úy Thanh nhiều khi phán bạt mạng xanh dờn: "Trời ơi, con dĩ mẹ nó. Người nó tăng tăng rần rần, sương sượng và đã đã còn hơn thầy lố!"

***

Khi thấy ánh đèn xe Jeep 606, đám lính biết có chuyện nên tản đi mất hết. Ni và Lang chắc xách súng lủi ngõ nào về đại đội. Ngày mai, biết thế nào Xuân cũng cho tụi nó vô chuồng cạp, nên có khi họ trốn biệt đâu đó.

Phùng Xuân bước vào ba. Trống vắng. Một cái bàn ngả nghiêng nằm đó. Vài cái ghế lẩn lóc. Chàng tính hỏi xem có chuyện gì xảy ra. Chợt một người đàn bà trẻ hiện ra.

- Trung Úy, muốn uống gì hôn?

- Máy thằng quý hồi nãy quậy quán chị phải hôn? Có bị hư hao gì hông?

- Thì máy ông thần đó mà. Hành quân về là vô đây uống đã đời rồi khích tướng, đập bàn đập ghế tính oánh lộn. Nghe tiếng xe, máy ông nội đó vọt mất rồi.

- Có phải Ni và Lang hôn?

- Ủa? Lính của Trung Úy à? Máy người đó trời thần đất đờ lẩn đó. Còn Trung Úy, sao coi hiền quá vậy?

- Sức máy! Tui mà hiền hả? Chưa gì hết sao chị biết tui hiền? Hồi mới ra trường, lon lá còn nhỏ, hông có hiền đâu! Cũng bán trời hông mời thiên lôi. Ký củ hoài.

Một người thiếu nữ mang ra cho Xuân một chai lade và một ly đá. Chàng ngược nhìn lên. Đôi mắt tròn, đen. Chợt một tia sét chớp trong đầu chàng. Nhanh. Thật nhanh làm chàng choáng váng. Đứng rồi. Chắc chắn là phải. Hông ai khác hơn. Nụ cười này. gương mặt này. Đôi mắt này.

- Xin lỗi cô. Cho tui hỏi chút nhen? Cô tên là Loan?

- Tui... tui... tui...

- Cô ở Cái Bông, Giồng Tre, Bến Tre.

- Sao... sao Trung... Úy biết?

- Tư Ớn. Loan trào đờm. Anh Ba đây mà!

- Chèng ơi! Anh... Anh... Anh Ba!

Bà chủ quán ba lấy làm lạ. Con nhỏ này quen với chàng Trung Úy như thế nào mà bá vai ôm cổ ổng khóc mùi mẫn. Loan lính quỳnh lảng quáng quơ tay. Chai lade đổ. Nước rượu chảy tràn trên bàn, sủi bọt lan xuống đất.

Hai người đi bộ. Bóng họ mờ nhạt, chập chờn theo ánh đèn nhà hai bên đường om lòm. Trời đêm hun hút cao đầy sao. Hông có trăng. Trăng đâu rồi, hờ Loan? Ánh trăng sông của đồng Mỹ Nhiên? Chút chút, Loan dừng lại, cứ ôm chặt người thanh niên như sợ mất đi. Hàng mấy năm, Loan hông tin mình tìm lại được anh Ba của mình. Nàng bắt chàng ngừng lại, đứng trước mặt chàng, nghiêng đầu ngó qua ngó lại, coi có đúng là Anh

Ba của nàng của mấy năm về trước. Anh Ba của nàng giờ đây coi có vẻ khác hơn năm xưa. Hình như oai hùng hơn là phải? Chàng bật cười rồi dang hai tay ôm lấy nàng, ôm thật chặt, hun một hồi lâu, làm nàng muốn nghẹt thở, hụt hơi. Hồng còn mùi nắng khét, mùi bò bò, mùi bùn sinh của cánh đồng Mỹ Nhiên nữa. Loan bây giờ trắng trẻo, xinh xắn. Mái tóc dài uốn quăn bỏ lơ xuống bờ vai. Nét đẹp của nàng sắc sảo hơn, mặn mà hơn như trái vú sữa trắng đã chín mùi. Về ngôi thơ hồn nhiên của đồng hoang ruộng vườn hồng còn nữa. Loan nói huyền thiên, về những ngày ở trong cánh đồng đầu tiên Loan gặp Xuân...

Họ về tới chỗ đóng quân. Thật khuya. Xuân banh poncho cho thêm rộng. Hai người nằm xuống nhìn lên bầu trời đầy sao. Chỉ có một cái ba lô anh làm gối. Em nằm lên cánh tay anh vậy. Họ chưa vội nói một lời nào. Loan muốn Xuân mở lời nói trước. Nàng e ngại sợ anh Ba hông hiểu mình tại sao lại trở thành gái bán ba như vậy? Còn Xuân, chàng đợi Loan, đợi một cử chỉ âu yếm của nàng. Bây giờ Xuân cũng đã có gia đình rồi. Hai người hồng còn như thuở ở Mỹ Nhiên nữa. Cái thời hăng say, bông bột của tuổi trẻ đã đi qua. Có một khoảng gì xa cách mà họ hông hiểu được. Họ hông còn tự nhiên như ở giữa đồng không mông quạnh thuở xưa. Nàng choàng tay qua người Xuân trước tiên, rồi rúc đầu vào ngực chàng, xong chòm người lên hun vào má. Ôi! Mùi thuốc lá ngây ngây, một chút cay nồng, một chút ngọt thơm nồng nàn như tiêu lột (*khi chín màu hơi đỏ, trái thon dài, hạt chi chít*). Loan kê môi hun, say sưa thưởng thức những gì nàng chưa tìm được ở người tình lúc thời còn nơi đồng hoang. Chàng xoay người qua, đắm đuối ôm siết Loan. Má, môi, ngực chạm ngực. Nàng hiểu rõ phải như thế nào. Loan chậm rãi, hông còn mạnh bạo và ồ ạt như xưa. Qua bao năm, Loan dày dặn hơn.

Trời sắp hừng đông. Ai cũng mệt rã rời... Loan vội vàng bận lại quần áo, vuốt lại mái tóc cho suông sẽ. Nàng hỏi Xuân trời sắp sáng rồi đừng nằm chần chờ nữa.

- Anh có mắc cỡ hôn, khi ngủ với gái bán ba hông? Anh có nhớ em hôn? Em cố gắng tìm anh trong mấy năm nay mà hông gặp.

Xuân hơi ngạc nhiên. Lời nói và thái độ của Loan rất chừng chạc. Tư Ёn bây giờ đã trưởng thành. Nàng tỏ ra hiểu biết

nhieu hơn và hông còn vẻ quê trất của cô gái đồng ruộng chuyên chẵn vệt chạy đồng.

- Hông có gì anh phải xấu hổ. Gái bán ba thì có gì đâu mà phải dẫu diếm. Em bán ba chớ có phải bán thân đâu mà em mắc cỡ ? Mà dẫu em có bán thân, gặp em trong tình cảnh này anh lại càng thương em. Vì anh mà em nên nổi này!

Sao lại hông nhớ em. Anh tìm em ở nhà thương Bến Tre rồi Mỹ Tho. Về sau, còn xuống tận Cái Bông. Thôi em đừng khóc nữa. Giờ mình gặp lại nhau rồi. Sao lúc rời đồng về nhà em hông hú một tiếng cho anh biết. Nè em, còn con của mình ra sao rồi?

- Sao anh biết? Bữa đó má vô rước, làm sao ghé chòi cho anh và Vân biết. Chuyện còn dài lắm. Khi nào có dịp, em sẽ kể anh nghe.

Buổi khuya sau, Xuân đón Loan về rất trễ. Hai người nằm nghỉ một chút thì trời đã sáng. Sau khi đi ăn, Loan dẫn Xuân đi vô con hẻm bùn sinh. Một xóm nhà “ồ chuột” ở đầu sân bay Xuân Lộc. Xuân biết khu xập xệ này. Chỉ có những gia đình lính nghèo nàn mới ở đây, chung đưng với nhóm người buôn gánh bán bưng ở chợ Xuân Lộc.

- Vào đây làm gì hở em?

- Thì đi với em đi. Em gọi con ở trong xóm này. Anh có muốn gặp nó hông?

Xuân hy vọng gặp lại đứa con tính ra nay cũng đã sáu, bảy tuổi. Xuân nghĩ đến đứa con chắc giống chàng từ gương mặt, cái cằm, lỗ mũi. Còn hai mắt chắc giống Loan. Người ta nói đứa con của những trai gái yêu nhau rồi xa nhau, khi sinh con, đứa trẻ rất giống cha? Tới căn nhà ở cuối sân bay, hai người bước vào.

- Sao mấy hôm nay cô Tư hồng tới. Thằng nhỏ nó nhớ cô, nó khóc quá chời.

Người đàn bà bông xộc nách thằng nhỏ bước tới. Xuân nhìn thấy, hơi ngỡ ngàng. Một đứa trẻ lai, tóc màu bạc, mắt xanh, da trắng ngà. Loan đoán biết Xuân đã hiểu gì rồi. Nàng xoay nhìn Xuân ngại ngùng. Nhưng đứa con đòi mẹ nên Loan vội vàng đưa hai tay ra ẵm con. Đứa bé gặp mẹ, mừng rỡ. Hai tay, hai chơn nó vung vẩy. Xuân lấy tay xoa xoa lên đầu, nó cười hắc hắc.

- Anh có khinh em hông? Em là con me Mỹ. Em thấy ai cũng coi rẻ em. Em trốn tránh mọi người. Em hông cho ai biết em có con Mỹ lai.

- Hồng có gì đâu. Tội nghiệp cho em. Anh hiểu rõ tình cảnh của em.

- Anh có muốn thỉnh thoảng mình đến thăm thằng Ken hông?

Hồng có thời giờ cùng Loan đến thăm Ken. Hành quân lùng và diệt địch lại tiếp tục. Vào sâu trong Mật Khu Hắc Dịch. Cả bầu đoàn thể từ ị ạch kéo vào cánh rừng âm u để kiểm bóng dáng của Trung Đoàn 33VC muốn đánh mình lúc nào thì đánh. Cũng cảnh mưa rừng, cũng đói khát rã rời. Lần này chẳng thấy bóng ma nào hết. Cuộc chiến du kích mưu mẹo, tinh quái. Chỉ có một cách thắng là bày thế trận để VC chấp nhận giao tranh với mình. Như vậy chắc chắn là VC sẽ thua. Như trận đánh Long Tân với Chiến Đoàn Úc ngày 18 tháng 8 năm 1966. VC dàn trận đánh với đội quân thiện chiến, hoả lực mạnh, vũ khí tối tân thì kể như lượm xác...

Xuân mệt mỏi, ngã lưng nằm xuống ghé bó. Chàng ngạc nhiên thấy đồ đạc được sắp xếp gọn gàng. Lại có thêm mấy gói Ruby xanh. Chưa kịp tháo đôi giày ra thì Trung sĩ Trương Xuân Thu đi đến, đưa cho chàng một bao thư dán kín.

- Của ai đó anh Thu?

- Của cô Loan đó Trung Úy. Mấy ngày thăm quyền đi hành quân, cổ hay tới đây, nấu nướng ăn uống một mình và dọn dẹp đủ thứ. Cách đây hai ngày, cô đưa cho tôi cái thư này nhờ tôi trao lại cho Trung Úy. Rồi hông thấy cô tới nữa.

Anh thương mến,

Chắc anh hông ngờ là em viết được những dòng chữ này? Con Tư Ёn hay con Lon trào đờm ngày nào bây giờ đã thoát xác rồi, phải hông anh?

Lúc anh đi khỏi Cái Bông, chừng hai tháng sau là em thấy người em lạ lùng. Em bù trát, ngu dốt lắm. Em đâu biết là mình đã có chữa. Tới chừng Sáu em biết được, ổng nổi lồi đình, ổng đánh em một trận gần chết cha mò tổ. Em biết rồi đây em cũng hông thể sống ở làng được. Dân làng họ sẽ rêu bếu người con

gái chưa hoang. Đêm đó, em tóm gọn quần áo. Em bỏ nhà trốn đi như một con diên.

Em lang thang ở chợ Bến Tre hơn nửa ngày. Em sợ lắm. Em biết đi đâu bây giờ? Sức nhớ tới dì chín Mạo, bà con họ xa với Má em, ở Vang Quới. Em đón xe về Bình Đại, xuống xe Vang Quới, em hỏi thăm lần nhà dì, tính xin đi ở nhờ. Tối gần chiều tối, em mới tìm được nhà. May hôn, dì ở có mình ên. Con cái đi làm xa. Mới đầu em hông dám nói cho dì biết là em có bầu. Sợ dì biết dì tố cáo em đi. Em chỉ nói là em gây lộn với Sáu em. Ông giận ông đuổi em đi. Em ở đó chừng một tháng, em thấy dì coi bộ cũng thương em, cần em để hủ hủ với dì. Tối chừng đó em mới thú thiệt. Dì chỉ chửi em: “Tổ cha mày, đồ con gái đĩ ngựa, mê trai” rồi thôi.

Mang cái bụng bầu, em đi làm thuê làm vườn để sống qua ngày. Lắm khi ngồi làm cỏ vườn trong vườn vắng lặng, em thâm khóc một mình. Bây giờ anh ở đâu? Có biết tên anh đâu mà kiếm anh? Bụng mang dạ chứa em sống cu ki? Sao em khổ thế này? Mai đây em sẽ sanh đẻ ra sao? Rồi làm sao nuôi con? Rắc rối quá, em khóc và hi ướt cả cánh tay áo.

Tối ngày sanh, em đành bán sợi giây chuyền để có tiền trả cho bà mẹ vườn. Dì chín Mạo cũng tốt bụng, chăm lo cho mấy ngày đầu em đẻ. Rồi đây tháng, em cũng lết đi làm để có chút đỉnh tiền, mong ăn uống khá hơn để có sữa cho con bú. Dì chín nhắc em ra làng để làm khai sinh cho đứa nhỏ. Vì là con hông cha, nên làng bắt phải khai họ mẹ. Em đặt tên con là Trần Anh Thương, để mãi nhớ tới anh. Anh có quên hôn? Lúc khuya đó, ở sau chòi, em nói là em sẽ đẻ cho anh đám con và sẽ đặt tên là thằng hai Thương, thằng ba Anh, con tư Quá, thằng năm Tròi. Bà mẹ mát tay mà thằng nhỏ cũng dễ nuôi, mau số sữa. Những khi em đi làm hơi xa nhà, hông về kịp cho nó bú. Dì chín quậy nước cơm với đường tán cho nó uống, vậy mà nó cũng uống ừng ực. Gặp em là nó mừng quỳnh và cười hăng hắc.

Có cô bạn cùng làm cỏ vườn rủ em lên Sài Gòn làm thợ ở mấy hãng xưởng có tiền hơn. Nhưng kẹt thằng Thương còn nhỏ quá em bỏ con đi hông đành. Hơn nữa dì chín có chịu nuôi nó hôn. Em tính khi nào thằng Thương biết đi lảm đảm, em dứt sữa

nó, em sẽ năn nỉ đi chịu khó coi sóc thằng nhỏ. Em lên Sài Gòn làm có tiền đem về cho đi nuôi con dùm em.

Có lẽ Trời Phật phù hộ cho em và con, anh à. Dì chín cũng thương thằng Thương, tối ngày hai bà cháu quấn quít nhau. Ngày em bỏ con đi lên Sài Gòn làm việc, hai mẹ con ôm nhau, em khóc ngất. Bỏ nó ở lại, em như đứt ruột vì nó là máu mủ của anh. Anh ơi! Em thương nhớ con và nhớ anh lắm. Biết tìm anh ở đâu? Em thăm vái có ngày Trời còn thương em, sẽ cho em gặp lại anh.

Những ngày đầu tiên ở Sài Gòn em lạ nước lạ cái, hông biết gì hết. Con nhỏ bạn có người quen xin được việc làm trong hãng dệt ở Thị Nghè. Em với nó mượn một chái nhà cũ, ọt ẹt gần trường tiểu học Thạnh Mỹ Tây. Hai đứa nấu cơm ăn chung nhau, cũng chỉ là rau muống chắm tương chao, trứng vịt, đôi khi là cá mèi hộp, nhưng còn đỡ hơn ở dưới quê... Em dành dụm được chút ít. Hàng tháng em về Vang Quới đưa tiền cho dì Chín và thăm con.

Lần hồi em mua chiếc xe đạp, tập chạy và đi được đây đó. Chờ ơi! Sài Gòn sao mà rộn rịp. Phố phường đông đúc. Thật là một đời sống an bình. Biết kiếm anh ở đâu giữa rừng người ồn ào náo nhiệt, hờ anh?

Phong trào văn hóa bình dân nở rộ. Tụi bạn rủ đi học lớp đêm miễn phí ở bên Gia Định. Từ nào giờ Tư Ân này có biết gì, một chữ căn làm hai hồng bẻ, nên nghe nói được đi học miễn phí, em liền theo các con nhỏ bạn ghi tên học. Đêm nào cũng vậy, cả toán tụi em, bốn năm đứa, đạp xe từ Thị Nghè đến ngã ba Hàng Xanh theo đường Ngô Quyền qua Gia Định. Đi học như vậy em thấy vui vẻ, đỡ nhớ thằng Thương và anh.

Thầy giáo khen em sáng dạ. Học tới đâu nhớ tới đó. Mấy nhỏ bạn thấy vậy súi em học nhảy. Kỳ đầu em học nhảy hai lớp: năm, tư. Năm sau ba lớp: ba, nhì, nhất. Đến bậc trung học em học một năm hai lớp: đệ thất và đệ lục, đệ ngũ và đệ tứ. Em học kịp những đứa bạn đã học trước em hai năm. Có lần lớp đêm phải nghỉ học vì đảo chánh lật đổ Tổng Thống Ngô Đình Diệm. Sau đó, em có ghi tên học tư thêm lớp đệ tứ để luyện thi Trung Học Đệ Nhất Cấp. Có bằng cấp thì đi làm khá lương hơn, phải hôn anh? Nhưng có lẽ vì học nhảy quá nhiều, em hông có căn

bản nên bị trượt vô chuỗi. Mà cũng phải, chỉ lo học tử và gạo hông thì làm thế nào mà giỏi được, trở thành bù kiệm thôi. Em buồn quá, bỏ học luôn.

Khi không khi không đưa đẩy em làm sở mỹ ở Long Bình. Cũng là do mấy đứa bạn rủ ren, cho là làm ở đó khá và nhân nhạ hơn. Nóng lòng làm việc có tiền nhiều để nuôi con sau này, em đi theo tụi nó. Sau những đợt làm giấy tờ và kiểm soát lý lịch kỹ lưỡng, em được nhận. Buổi sáng và buổi chiều xe buýt đưa đón ở Ngã ba Hàng Xanh. Công việc cũng hông có gì khó khăn và cực nhọc: chỉ là quét dọn, làm sạch sẽ những căn phòng của các binh sĩ. Dãy trại làm bằng gỗ, có nhiều phòng cho các người lính. Mỗi phòng nhỏ, vừa đủ cho một cái giường, một cái bàn và những món đồ lặt vặt mà em hông biết là những thứ gì.

Chàng sĩ quan Mỹ kỳ lạ, cứ đeo bám em như đĩa đói. Mới đầu em tưởng ông ta chỉ giúp mình như mọi người khác, nhưng hông, ông ta lo cho em mọi thứ thật đáng hoàng vậy đó. Đưa em từ chỗ làm ra đến công; rồi sáng, đứng chờ từ công chở em đến chỗ làm. Hông hiểu làm sao ông biết được ngày sanh của em. Đến ngày đó ông mua tặng em một phân quà. Và kết quả, sau những tháng đeo đuổi em, em biết ra Bui cũng yêu em một cách tha thiết. Rồi tụi em đã sống chung với nhau như vợ chồng.

Nhưng em đâu biết rằng mấy người bạn em từ đây nhìn em với con mắt khác. Tụi nó bắt đầu ít chơi thân với em. “Thứ đồ lấy Mỹ” là giọng nói thường thường em nghe thấy. Xã hội đã ruồng bỏ, khinh khi em, cho em là hạng gái vô học, chạy theo vì mê đồng đô la xanh, đô la đỏ. Họ cho những người lấy chồng mỹ là hạng gái mặt rệp. Mà thực ra, cũng có những người lấy chồng mỹ có tình bòn rút, thậm thụt buôn bán chợ trời đủ thứ. Chiều nào ở chợ Tam Hiệp cũng ồn ào náo nhiệt bán đủ các mặt hàng chui từ căn cứ Long Bình ra. Họ còn cố tình tạo ra những tiếng ba rọi để khi dễ các bà mẹ Mỹ. “Ai đồng nai tổ bị chọt” (I don’t like to be touched) là thứ tiếng em thường nghe thấy khi họ trêu ghẹo các cô gái bán ba.

Nhưng Bui rất thương em và càng chăm sóc em như một người chồng tốt. Em nghĩ như vậy là cũng đủ cho em. Em là cô gái quê nghèo nàn mà giờ đây được ám no là hạnh phúc lắm.

Cuộc sống em dư dả nhờ Biu cung cấp cho em mọi thứ. Em đem về di chín để nuôi Thương được đàn hoàng hơn.

Từ khi có bầu thằng Ken, em hông cho di Chín biết là em có chồng Mỹ. Di tin rằng em đã lấy chồng Việt Nam. Di nói mai một mây đừng bỏ thằng Thương cũng đừng dẫn nó theo mây. Di sợ mất nó. Nhiều khi lâu quá em hông về, thằng Thương nó nhìn em trôn trôn và còn làm mặt lạ. Anh ơi, biết làm sao bây giờ? Con hông cha mà mẹ ít khi ở gần. Có thể lớn lên nó hông nhìn em quá.

Sau khi đẻ thằng Ken, rất lâu em mới về Vang Quới một lần. Gởi con lai rất khó. Ít có ai chịu giữ con lai. Họ lấy cớ là cái thứ đồ lai khó nuôi, khó dạy, hay phá phách... Tìm được người coi chừng thằng Ken một ngày, chạy về thăm thằng Thương rồi lên liền chớ đâu có dám ở lâu để nựng nịu nó, chơi giỡn với nó. Biu được đổi về Long Khánh. Biu muốn em phải bông con theo. Tụi em mượn một căn nhà ở đầu sân bay gần chỗ Biu làm việc. Cách đây mấy tháng, chồng em bất thành linh được chuyển về Bến Tre. Nghe thấy thế em sợ lắm. Em nói với anh xin đi chỗ khác đi, đừng về đó. Ai cũng nói Bến Tre là cái ổ VC, anh cũng biết mà! Nhưng Biu nói để anh về quê hương em cho biết. Thế là chồng em nhứt quyết đi. Và còn dặn khi nào yên chỗ, Biu cho hay, em hãy bông thằng Ken xuống.

Hai tháng trôi qua. Mất tin tức Biu. Em hết tiền. Biết màn gì để mà có tiền nuôi hai mẹ con. Gái lấy chồng Mỹ lại dốt trắng, đâu có nghề nghề gì. Đường cùn, em xin đi bán ba. Những quán đó là nơi xô bồ xô bộn. Phần đông khách vô ăn nhậu đều tưởng gái bán trong tiệm đều là gái đĩ điếm hay loại hư hỏng. Họ giả bộ ngà ngà say bốc hốt sàm sỡ: xoa xoa lưng, sờ sờ đít, bóp bóp vú, ngắt nhéo má... và ăn nói bộp chộp, lỗ mãng, trầy trúa. Nhậu đã đời, họ còn cà chớn hỏi có đi hôn? Nhứt là mấy tay ba sơn ba sứt, hay già khú đế. Khi mềm môi, hông hiểu có sướng ích gì mà hai tay họ bươi móc còn liều lĩnh hơn, cứ tìm mấy chỗ hiểm hóc mà mò mà thọc riết tới? Em biết làm sao? Chỉ cười nói vả lá và ngậm đắng nuốt cay để có tiền nuôi con. Hơn năm tháng rồi em chưa về thăm thằng Thương. Tội nghiệp cho con em. Hai đứa bây giờ biết thương đứa nào bỏ đứa nào.

Gặp lại anh, em vừa mừng vừa tủi. Mừng là gì mấy năm nay cố gắng tìm anh để cho anh biết là mình còn có đứa con. Tủi là gì em hông còn xứng đáng với anh nữa. Em đã có chồng khác, người chồng Mỹ và một đứa con lai. Mấy hôm anh đi hành quân, một mình em ngồi ở lều trống vắng, em tủi thân em khóc và hông còn hy vọng gì ở mãi với anh. Anh còn có gia đình và em còn có Biu và Ken, nên em quyết định đi về Bến Tre tìm Biu. Chỉ xin anh một điều: Anh ráng lo coi sóc thằng Ken dùm em độ mười ngày. Khi tìm được Biu, em sẽ quay trở lại ẵm con đi theo. Con Lon trào đờm thương anh hoài vậy đó.

TB. *Nhờ Trung sĩ Thu, nên em bây giờ mới biết tên anh. Anh Xuân của em. Anh có biết là anh mất cái áo sơ mi sọc rằn lúc ở Mỹ Nhiên hông. Tay em đã lấy đó. Nếu sau này, có dịp thăm con ở Vang Quới, anh hỏi dì Chín Mạo. Dì sẽ đưa cho anh cái áo đó.*

Mấy ngày sau, ngày nào Xuân cũng tới thăm Ken. Thằng bé thấy chàng cũng quần quít. Nhưng chàng nghĩ hông thể kéo dài tình trạng như thế này mãi. Rủi bất thỉnh linh, Xuân bận hành quân xa, lâu ngày, người chủ nuôi họ sẽ đem cho Ken vô cô nhi viện, hoặc bán hay cho ai đó. Nên sau khi năn nỉ chị Hiền ráng trông coi Ken một thời gian, chỉ đồng ý. Chàng đón Ken về đại đội.

Ở đại đội kêu nó là thằng Mỹ lai, chớ hông kêu tên. Tối ngày nó lẩn quần bên mấy người vợ lính, chọc phá, bươi móc đồ đạc, nhứt là moi mấy cái vớ hôi rình trong mấy đôi giày thúi hoắc. Nhiều khi họ la om sòm nhưng hông dám đánh nó. Một thời gian sau, chị Hiền tính trả nó lại cho Xuân. Chỉ sắp sửa lấy chồng ở trong rẫy xa. Còn Loan đi đâu tới giờ hông thấy trở lại? Chỉ còn có một cách là đem nó về sống với gia đình. Người thư ký đại đội đã xuống quận Xuân Lộc làm khai sanh cho Ken, khai bớt đi hai tuổi...

(Trích trong Trăng Suông)

***